

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	M-06 Sprawozdanie o wodociągach i kanalizacji	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl
Numer identyfikacyjny – REGON		Urząd Statystyczny 20-068 Lublin ul. St. Leszczyńskiego 48
za 2019 r.		Termin przekazania: do 2 lutego 2020 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Dział 1. Eksploatacja wodociągu i kanalizacji

Wyszczególnienie			Lp.	Wykonanie w dam ^{3 a)} (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	
0			1		
Wodociąg	woda pobrana z ujęć	razem	01		
		w tym z ujęć powierzchniowych	02		
	woda pobrana na własne cele technologiczne		03		
	straty wody		04		
	zakup hurtowy wody	razem	05		
		w tym z zagranicy	06		
	sprzedaż hurtowa wody	razem	07		
		w tym za granicę	08		
	woda dostarczona (zużycie wody)	razem		09	
		z tego	gospodarstwom domowym i indywidualnym gospodarstwom rolnym	10	
			na cele produkcyjne	11	
		pozostałe cele		12	
Kanalizacja	ścieki odprowadzone	od gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych	13		
		od jednostek działalności produkcyjnej (przedsiębiorstw, zakładów przemysłowych, budownictwa, transportu itp.)	14		

^{a)} Z jednym znakiem po przecinku.

Dział 2. Urządzenia wodociągowe

Wyszczególnienie			Lp.	Stan na koniec roku
0			1	
Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń w m ³ /d ^{a)}	ujęć wody	razem	1	
		w tym ujęć powierzchniowych	2	
	uzdatniania		3	
	całego wodociągu		4	

^{a)} w oparciu o dokumentację techniczną urządzeń wodociągowych, pozwolenia wodnoprawne.

Dział 3. Niektóre dane o wodociągach i kanalizacji – stan w dniu 31 XII

Lp.	Nazwa gminy ^{a)}	WODOCIĄGI									KANALIZACJA							
		długość czynnej sieci		czynne przyłącza wodociągowe do budynków i innych obiektów ^{b)}		liczba awarii sieci wodociągowej	woda pobrana z ujęć		woda dostarczona		czynne źródła uliczne	długość czynnej sieci sanitarnej (bez przyłączy)	czynne przyłącza kanalizacyjne do budynków i innych obiektów ^{b)}		liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną ^{c)}	ścieki nieoczyszczone	
		magistralnej (przesyłowej)	rozdzielczej (bez przyłączy)	razem	w tym do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania		razem	w tym z ujęć powierzchniowych	razem	w tym gosp. domowym i indywid. gosp. rolnym			razem	w tym do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania				
		stan na koniec roku					w roku sprawozdawczym					stan na koniec roku				w roku sprawozdawczym		
		w km ^{d)}		w szt.			w dam ^{3 d), e)}		w szt.		w km ^{d)}		w szt.			w dam ^{3 d), e)}		
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16		
01	Ogółem																	
02																		
03																		
04																		
05																		
06																		
07																		
08																		
09																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

^{a)} Dla gminy miejsko-wiejskiej w rozbiciu na część miejską i wiejską. ^{b)} Budynki i inne obiekty należy rozumieć zgodnie z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych. ^{c)} Należy wykazać ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną od gospodarstw domowych, indywidualnych gospodarstw rolnych, obiektów długotrwałego zamieszkania oraz budynków użyteczności publicznej. ^{d)} Z jednym znakiem po przecinku.

^{e)} W ciągu roku (1 dam³ = 1 tys. m³).

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnienia formularza	1	
Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAC WIELKIMI LITERAMI)

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejscowość, data)

Objaśnienia do formularza M-06

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębnej kratce.

Przykład wypełniania e-maila:

Z E N O N . K O W A L S K I @ X X X . Y Y Y . P L

Obowiązek statystyczny do sporządzenia sprawozdania **nakłada się na jednostki**, które: mają w zarządzie bądź administracji sieć wodociągową lub kanalizacyjną i mają własne ujęcie wody, nie mają własnego ujęcia wody, a rozprowadzają sieć (będącą w zarządzie bądź administracji) wodę zakupioną.

Uwaga! Dział 1, 2 i 3 nie wypełniają jednostki, których inwestycja w zakresie wodociągów i kanalizacji nie została w roku sprawozdawczym zakończona ostatecznym odbiorem technicznym. Jednostka prowadząca działalność na terenie różnych województw sporządza odrębne sprawozdanie dla każdego województwa.

Dział 1. Eksploatacja wodociągów i kanalizacji

Wielkość poboru wody należy podawać na podstawie ewidencji pomiarów określonej w pozwoleniu wodno-prawnym wydawanym zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566, z późn. zm.), a w zakresie dystrybucji wody i ilości odprowadzanych ścieków – na podstawie dokumentacji opłat za te usługi prowadzonej zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328, z późn. zm.).

W wierszu 01 należy podać ilość wody pobranej z wszelkiego typu studni, ze źródeł naturalnych, z rzek, jezior, ze sztucznych zbiorników wodnych, z urządzeń systemów odwadniających. W wierszu tym podaje się wodę surową, wymagającą oczyszczenia (uzdatniania) przed wtłoczeniem do sieci, jak również wodę czystą, która nie wymaga obróbki technologicznej.

Ilość wody pobranej z ujęć należy podawać na podstawie odczytów zainstalowanych wodomierzy, a w przypadku ich braku w oparciu o rejestry z przepływomierzy lub na podstawie wydajności urządzeń ujmujących wodę i czas ich pracy w ciągu roku sprawozdawczego.

W wierszu 02 należy wykazać ilość wody pobieranej w roku sprawozdawczym z ujęć wód powierzchniowych, tj. z rzek, jezior i sztucznych zbiorników wodnych. Ilość ta może być mniejsza lub równa w stosunku do podanej w wierszu 01.

W wierszu 03 należy wykazać ilość wody, która została zużyta na własne cele związane z technologicznym procesem produkcji wody, np. filtrowanie, płukanie urządzeń filtrujących lub sieci itp.

W wierszu 04 należy wykazać ilość wody, która została utracona w sferze procesów dystrybucyjnych (nieszczelności sieci wodociągowej, awarie, błędy w pomiarach i inne). W podanej wielkości nie uwzględnia się wody zużytej w procesie technologicznym, np. filtracja wody, czyszczenie filtrów, płukanie sieci itp.

W wierszu 05 należy wykazać ogólną ilość wody nabytej do dalszej odsprzedaży, jak i dla własnych celów, od wodociągów komunalnych i od innych dostawców (np. kopalń węgla, PKP, zakładów przemysłowych) oraz wodę zakupioną z importu, którą należy wyodrębnić **w wierszu 06**.

W wierszu 07 należy wykazać wodę oddaną innym jednostkom, np. komunalnym rozdzielniom wody, zakładom przemysłowym itp. do dalszej odsprzedaży (w całości lub w części) za pomocą własnej sieci tych jednostek, niezależnie od płaconych przez odbiorców stawek, jak również wodę oddaną nieodpłatnie i sprzedaż wody za granicę, którą należy wyodrębnić **w wierszu 08**.

W wierszu 09 należy wykazać łączną ilość wody dostarczonej wszystkim odbiorcom (bez względu, czy to będzie odbiorca zewnętrzny, czy odbiorca wewnętrzny – według struktury organizacyjnej). Dane te należy podawać na podstawie odczytów wodomierzy, a w razie ich braku na podstawie stosowanych norm zużycia (ryczałtów) i inne, stanowiących dokumentację do wystawiania faktur obciążających za wodę.

W wierszu 10 należy wykazać ilość wody bezpośrednio dostarczonej gospodarstwom domowym, indywidualnym gospodarstwom rolnym i osobom zamieszkałym w obiektach długotrwałego zbiorowego zamieszkania (internaty, domy studenckie, hotele pracownicze, domy dziecka, domy opieki społecznej dla osób przewlekle chorych lub upośledzonych, klasztory, domy zakonne) odpłatnie i nieodpłatnie, niezależnie od wysokości opłat pobieranych za tę wodę i siedziby gospodarstwa (miasto, wieś). Ilość wody należy wykazywać na podstawie:

- wskazań wodomierzy,
- danych zawartych w rachunkach za sprzedaną wodę lub innych dokumentów,

– norm zużycia wody oraz liczby ludności korzystającej, liczby zwierząt gospodarskich itp. w przypadku braku urządzeń pomiarowych.

Do wody dostarczanej gospodarstwom domowym nie zalicza się wody dostarczonej do budynków mieszkalnych będących w budowie oraz do obiektów czasowego zakwaterowania, jak: domy noclegowe, wczasowe, rekreacyjne, hotele, sanatoria, szpitale, schroniska turystyczne, żłobki, przedszkola, szkoły, zakłady penitencjarne i inne.

Uwaga! Przez indywidualne gospodarstwa rolne należy rozumieć gospodarstwa rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Jeśli do indywidualnego gospodarstwa rolnego prowadzi jedno przyłącze, wodę dostarczoną należy wykazać w wierszu 10. Jeśli indywidualne gospodarstwo rolne posiada dwa przyłącza (budynek mieszkalny i gospodarczy), woda doprowadzona do budynków mieszkalnych powinna być wykazana w wierszu 10, natomiast woda przeznaczona na cele produkcyjne (hodowla zwierząt i roślin) powinna być wykazana w wierszu 11.

W wierszu 11 należy wykazywać (bez względu na stosowane taryfy opłat) wodę dostarczoną przedsiębiorstwom i zakładom produkcyjnym we wszystkich działach gospodarki narodowej, niezależnie od tego, czy została ona zużyta na cele produkcyjne, czy socjalno-bytowe pracowników (w znajdujących się na terenie zakładów umywalniach, łaźniach, stołówkach, budynkach biurowych i inne).

W wierszu 12 należy wykazać wodę dostarczoną, która nie została wykazana w wierszach 10 lub 11.

W wierszach 13 i 14 należy wykazać ścieki odprowadzone w ciągu roku sprawozdawczego do kanalizacji (bez wód opadowych, infiltracyjnych, bez ścieków dowożonych i pochodzących ze stacji zlewnych).

Informacje o ilości ścieków odprowadzonych podaje się na podstawie:

- 1) odczytów ściekomierzy;
- 2) odczytów wodomierzy, przyjmując:
  - a) wielkość ścieków odprowadzonych równą ilości wody dostarczonej,
  - b) mniejszą ilość ścieków odprowadzonych od ilości wody dostarczonej, jeżeli między dostawcą i odbiorcą wody zawarto porozumienie, że część wody dostarczanej zużywana jest bezwrotnie (np. przy produkcji wód gazowanych, w wyniku odparowania i inne);
- 3) informacji o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków od jednostek posiadających własne źródła wody, np. gospodarstwo domowe w jednorodzinny budynku mieszkalnym korzysta z własnej studni, a ścieki odprowadza do kanalizacji.

W wierszu 13 należy wykazać ścieki odprowadzone bezpośrednio od gospodarstw domowych, indywidualnych gospodarstw rolnych i obiektów długotrwałego zbiorowego zamieszkania (internaty, domy studenckie, hotele pracownicze, domy dziecka, domy opieki społecznej dla osób przewlekle chorych lub upośledzonych, klasztory, domy zakonne), odpłatnie i nieodpłatnie, niezależnie od wysokości opłat pobieranych za te ścieki i siedziby gospodarstwa (miasto, wieś).

Do ścieków odprowadzonych od gospodarstw domowych nie zalicza się ścieków odprowadzonych od obiektów czasowego zakwaterowania, jak: domy noclegowych, wczasowych, hoteli, sanatoriów, szpitali, schronisk turystycznych, żłobków, przedszkoli, szkół, zakładów penitencjarnych i inne.

Uwaga! Jeśli indywidualne gospodarstwo rolne posiada dwa przyłącza kanalizacyjne (budynek mieszkalny i gospodarczy) ścieki odprowadzone

z budynków mieszkalnych powinny być wykazane w wierszu 13, natomiast sieci produkcyjne (hodowla zwierząt i roślin) powinny być wykazane w wierszu 14.

Przy wypełnianiu **wiersza 14** należy stosować się do zasad i określeń podanych w objaśnieniach do **wiersza 11**.

Dział 2. Urządzenia wodociągowe

Przez dobową zdolność produkcyjną urządzeń (wiersze 1, 2, 3 i 4) należy rozumieć tę ilość wody, jaka, przy stanie urządzeń produkcyjnych istniejących w końcu roku, **może być wyprodukowana w ciągu 24 godzin** bez naruszenia równowagi ujęć i przy zachowaniu warunków i wymogów technicznych.

Jeżeli jednak część wody uzdatniana jest na filtrach powolnych, a część na urządzeniach koagulacyjnych i na filtrach pospiesznych, podawać należy jako zdolność urządzeń uzdatniania wody (wiersz 3) – sumę zdolności produkcyjnych urządzeń tych systemów oczyszczania.

W odniesieniu do systemu filtrów pospiesznych należy pamiętać, że w przypadku różnicy między zdolnością produkcyjną urządzeń koagulacyjnych i zdolnością produkcyjną filtrów decydująca jest mniejsza z tych wielkości.

Przez dobową zdolność produkcyjną całego wodociągu (wiersz 4) należy rozumieć tę ilość wody, jaka przy uwzględnieniu możliwości produkcyjnych wszystkich urządzeń istniejących w końcu roku, tj. ujęć wody, stacji oczyszczania (uzdatniania) wody oraz pompowni, może być wyprodukowana w ciągu 24 godzin.

Przykłady obliczania dobowej zdolności produkcyjnej całego wodociągu:

a) przy założeniu, że wodociąg posiada jedno ujęcie wody:

Dobowa zdolność produkcyjna w m ³			
urządzeń			całego wodociągu
ujęcia wody	oczyszczania (uzdatniania wody)	pompowni	
10500	9000	11000	9000

W powyższym przykładzie przyjęto, jako dobową zdolność produkcyjną całego wodociągu, zdolność produkcyjną stacji oczyszczania (uzdatniania) w oparciu o urządzenie o najniższej dobowej zdolności produkcyjnej.

b) przy założeniu, że wodociąg posiada kilka ujęć wody:

Oznaczenie ujęcia	Dobowa zdolność produkcyjna w m ³			całego wodociągu
	urządzeń			
	ujęcia wody	oczyszczania (uzdatniania wody)	pompowni	
I	15500	14000	14500	14000
II	10500	11000	9000	9000
III	16500	18000	17500	16500
IV	8500	8500	8500	8500
Razem	51000	51500	49500	48000

W powyższym przykładzie przyjęto dobową zdolność produkcyjną całego wodociągu, tj. sumę zdolności produkcyjnych wszystkich czterech ujęć wody ($14000 \text{ m}^3 + 9000 \text{ m}^3 + 16500 \text{ m}^3 + 8500 \text{ m}^3 = 48000 \text{ m}^3$).

Jeżeli woda nie wymaga oczyszczania (uzdatniania) i przesyłana jest do sieci wodociągowej, wówczas jako dobową zdolność produkcyjną całego wodociągu przyjmuje się możliwości przepompowywania.

Jeżeli przedsiębiorstwo (zakład) wodociągów i kanalizacji korzysta z wody znajdującej się w zbiornikach wyrównawczych, wówczas dobową zdolność produkcyjną wodociągu należy zwiększyć o taką ilość wody, która w razie potrzeby może być wtłoczona do sieci wodociągowej w ciągu doby.

Dział 3. Niektóre dane o wodociągach i kanalizacji

W **rubryce 01** należy podać długość czynnych przewodów magistralnych zwanych również siecią przesyłową lub tranzytową.

Do sieci przesyłowej należy zaliczyć przewody wodociągowe, których zadaniem jest doprowadzenie wody do sieci wodociągowej rozdzielczej, do pierwszego rozgałęzienia (połączenia do budynków lub źródła ulicznego) oraz do zbiorników wyrównawczych. W przypadku gdy przewodów przesyłowych nie da się ściśle wyodrębnić ze względu na funkcje (przewód doprowadza wodę do sieci rozdzielczej, a jednocześnie sam spełnia rolę sieci rozdzielczej, bo ma przyłącza do budynków i innych obiektów), należy uznać, że są to przewody sieci rozdzielczej i wykazać tylko w rubryce 02.

W **rubryce 02** należy podać długość przewodów wodociągowych sieci rozdzielczej, ulicznej służących do rozprowadzania wody na terenie (miasta, wsi) do odbiorców tylko na odcinku od sieci magistralnej do miejsc przyłączy do budynków (bez tych przyłączy). Do sieci rozdzielczej nie zalicza się przyłączy wodociągowych w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W **rubrykach 03 i 12** należy podać liczbę czynnych przyłączy prowadzących do budynków, innych obiektów oraz źródeł ulicznych podwórzowych lub wpustów podwórzowych.

Uwaga! Bez względu na rodzaj własności należy wykazać wszystkie przyłącza wodociągowe, do których jednostka dostarcza wodę i przyłącza kanalizacyjne, od których jednostka odbiera ścieki.

W **rubryce 04** należy podać liczbę [w szt.] czynnych przyłączy od przewodu ulicznego, prowadzących do 1 lub więcej budynków mieszkalnych, zbiorowego zamieszkania. Gdy do jednego budynku mieszkalnego prowadzi kilka przyłączy, należy podać liczbę wszystkich przyłączy. Nie należy wykazywać przyłączy do działek budowlanych i rekreacyjnych.

W **rubryce 05 i 14** należy podać liczbę awarii (sieci, przyłączy) na podstawie prowadzonej ewidencji dokumentowania faktu zaistnienia awarii, jej usunięcia, rozliczenia kosztów i ewentualnych roszczeń odbiorcy usług. W przypadku prowadzenia wyłącznie ewidencji łączącej sieć wodociągową i kanalizacyjną należy oszacować ich ilość, w tym według obsługiwanych gmin.

Awarią nazywamy sytuację, w następstwie której nie może być świadczona usługa zaopatrzenia w wodę lub odbiór ścieków zgodnie z umową zawartą na podstawie art. 6 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym (określonym wg art. 2 pkt 4) a odbiorcą usług (określonym w art. 2 pkt 3).

W **rubryce 06** należy podać ilość wody pobranej z ujęć w ciągu roku sprawozdawczego wg gmin. Ilość wykazana w wierszu 01 musi być równa ilości wykazanej w dziale 1 wiersz 01.

W **rubryce 07** należy podać ilość wody pobieranej z ujęć wód powierzchniowych. Ilość wykazana w wierszu 01 musi być równa ilości wykazanej w dziale 1 wiersz 02.

W **rubryce 08** należy podać łączną ilość wody dostarczonej. Ilość wody wykazana w wierszu 01 musi być równa ilości wykazanej w dziale 1 wiersz 09.

Przy wypełnianiu **rubryki 09** należy stosować się do zasad i określeń podanych w objaśnieniach do **działu 1 wiersz 10**. Ilość wykazana w rubryce 9 wiersz 01 musi być równa ilości wykazanej w dziale 1 wiersz 10.

W **rubryce 10** należy wykazać czynne źródła uliczne powszechnie dostępne dla ludności, tj. krany wmontowane do sieci wodociągowej na ulicy, placu, drodze i inne. W rejonie istniejących budynków mieszkalnych, z których korzysta ludność na potrzeby gospodarstw domowych. W rubryce tej nie należy wykazywać: studni, hydrantów przeciwpożarowych, źródeł przeznaczonych wyłącznie do obsługi dworców kolejowych, zabudowań gospodarczych, produkcyjnych i usługowych.

W **rubryce 11** należy uwzględnić długość eksploatowanej sieci (kanalizacja tłoczna, ciśnieniowa, podciśnieniowa, grawitacyjna) łącznie z kolektorami (tj. przewodami odprowadzającymi ścieki do odbiorników ścieków – oczyszczalni ścieków, rzek, jezior), prowadzącej do budynków i innych obiektów.

Uwaga! Długość sieci kanalizacyjnej należy wykazywać bez przyłączy kanalizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W **rubryce 13** należy podać liczbę [w szt.] czynnych przyłączy (bez względu na rodzaj własności) – tj. przewodów odprowadzających ścieki z budynków mieszkalnych, zbiorowego zamieszkania, wpustów podwórzowych. Gdy do jednego budynku mieszkalnego prowadzi kilka przyłączy, należy podać liczbę wszystkich przyłączy. **Nie należy wykazywać przyłączy do działek budowlanych i rekreacyjnych.**

W **rubryce 15** należy wykazać ścieki bytowe odprowadzone bezpośrednio od gospodarstw domowych, indywidualnych gospodarstw rolnych, obiektów długotrwałego zbiorowego zamieszkania (internaty, domy studenckie, hotele pracownicze, domy dziecka, domy opieki społecznej dla osób przewlekle chorych lub upośledzonych, klasztory, domy zakonne), **oraz budynków użyteczności publicznej** (budynki przeznaczone na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inne budynki przeznaczone do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny) odpłatnie i nieodpłatnie, niezależnie od wysokości opłat pobieranych za te ścieki i siedziby gospodarstwa (miasto, wieś).

Uwaga! W rubryce 15 nie należy wykazywać ścieków ujętych w dziale 1 wiersz 14

Ścieki bytowe wg art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

Przy wypełnianiu **rubryki 15** należy stosować się do zasad i określeń podanych w objaśnieniach do **działu 1 w wierszach 13 i 14 w zakresie metod liczenia ilości ścieków.**

W **rubryce 16** należy wykazać ścieki nie poddane żadnemu procesowi oczyszczania odprowadzone w ciągu roku sprawozdawczego siecią kanalizacyjną **bezpośrednio do wód lub do ziemi**, tzn. ilość ścieków, która nie została odprowadzona do oczyszczalni ścieków, pracującej na sieci kanalizacyjnej.

Uwaga! Nie należy uwzględniać wód opadowych, infiltracyjnych oraz ścieków odprowadzonych do zbiorników bezodpływowych (szamb, stacji zlewnych) i przydomowych oczyszczalni ścieków, a następnie dowiezionych do oczyszczalni ścieków.